

Rectoria Vella / Horts del Rector

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Torrent d'Estenalles
Emplaçament Camí de Sant Antoni al gorg i saltant del Padre.

Coordenades:

Latitud: 41.69537
Longitud: 1.98712
UTM Est (X): 415716
UTM Nord (Y): 4616450

Classificació

Número de fitxa 08139-172
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Ruines
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. C/ Santa Maria, 1. 08500 VIC
Fitxes associades:
[Nucli antic de Mura](#)
[Font del Rector](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 30/03/2007 - 02:00

Descripció

Zona de camps disposats en feixes al costat de llevant del torrent d'Estenalles, des del saltant de Padre cap a la capella de Sant Antoni. Aquestes feixes es troben a la falda del turó en el que s'aixequen les runes del castell de Mura i una mica més avall de la balma dels Caus. Resten fragments de parets de pedra, algunes formen cantoneres amb blocs ben escairats i es troben exemptes, mentre que d'altres s'han aprofitat per omplir amb terra i formar feixes de conreu. La zona s'anomena popularment els horts del rector o la rectoria vella.

Història

Sembla probable que el primer emplaçament del poble de Mura es trobés en aquest indret, on a finals del segle XVI hi havia encara la rectoria vella. Aquest nucli de cases estava sota el castell i les balmes obrades dels Caus, el Sastricó i el Catot, és a dir, en la zona d'influència d'aquest castell i probablement abans que es construís l'església parroquial. Al segle X l'església s'aixeca en el meandre de la riera de Nespres, a uns 300m d'aquest nucli i al voltant d'ella s'aixeca una sagrera que originarà el poble; per tant hi havia dos nuclis de població: el de la sagrera a l'entorn de l'església, i la rectoria vella a sota del castell. Probablement, degut a que les cases s'anirien concentrant al voltant de l'església i de que la rectoria es va traslladar al costat d'aquesta, s'anirien desplaçant els habitants de la zona de la rectoria vella cap a la nova sagrera. A la consuetud de Mura de 1592 encara habitaven 6 persones a la Rectoria Vella, constant que la rectoria es trobava lluny de l'església parroquial (ABEV). A la consuetud de 1632 (ABEV) es diu que la rectoria era una casa que tenia algunes terres i feixes, una pallissa, tres casalots dins la propietat: los caus Juans, les Rigotges, lo Borrel, a més de la casa de la rectoria. Això deixa testimoni que en el moment en que ja existia el poble, en aquest indret encara hi havia habitants. Veiem com l'establiment medieval de Mura s'organitzà a l'entorn del castell i de la parròquia, citada documentalment al 955, on la riera de Nespres rebia el nom de riera de Sant Martí. Però, molt probablement, abans d'aquest establiment ja hi havia diferents grups que habitaven les coves dels entorns, com seria el cas de la balma dels Caus i la del Perich. Des dels orígens el castell i el terme de Mura van estar sota la tutela dels comtes de Barcelona, tot i que els monestirs de Sant Cugat del Vallès i de Sant Llorenç del Munt tenien també propietats. La primera menció del castell és del 978, formant part d'un conjunt defensiu de la vall de Nèspola que actuà durant un temps com a terme. El nucli urbà es formaria al voltant de l'església de Sant Martí, formant una sagrera. En un document del 1004 ja s'esmenta la vila al terme de Nèspola a la parròquia de Sant Martí; és la donació d'una casa amb cort, terres de conreu i ermes i una roureda feta per Aigó a Bernat.

